

„Комуникационна кампания за популяризиране на дестинациите ЕДЕН в България – III издание“ (BG EDEN Campaign III)

**ОН-ЛАЙН БЮЛЕТИН
ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ЕДЕН ДЕСТИНАЦИИ, СЪЗДАДЕН ПО ПРОЕКТ
„КОМУНИКАЦИОННА КАМПАНИЯ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ЕДЕН
ДЕСТИНАЦИИТЕ В БЪЛГАРИЯ – ТРЕТО ИЗДАНИЕ”, ИЗПЪЛНЯВАН ОТ
МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА ПО СПОРАЗУМЕНИЕ С ЕВРОПЕЙСКАТА
КОМИСИЯ ЗА БФП № GRO/SME/17/C/095 EUROPEAN DESTINATIONS OF
EXCELLENCE (EDEN) – PROMOTION 2017 – BG EDEN CAMPAIGN III (BULGARIA) .
(брой 5, м. МАРТ 2019 г.)**

В изпълнение на проект „Комуникационна кампания за популяризиране на дестинациите ЕДЕН в България – III издание“ (BG EDEN Campaign III), Министерство на туризма ще публикува онлайн бюлетин, с който ще информира за новини по проекта, интересни събития в ЕДЕН дестинациите, както и представяне на самите ЕДЕН дестинации в България.

EDEN (ЕДЕН) е акроним на European Destinations of Excellence (Най-добри европейски дестинации) – инициатива на Европейската комисия, която популяризира моделите на устойчиво развитие на туризма на територията на целия Европейски съюз.

Допълнителна информация за инициативата ЕДЕН може да бъде открита на интернет страницата на мрежата в България - <http://www.edenbulgaria.eu/>, както и на интернет страницата на ГД „Вътрешен пазар, промишленост и предприемачество и МСП“ на ЕК https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/eden/about_en

Основната цел на проекта е да се промотират българските ЕДЕН дестинации на национални и чуждестранни туристически пазари. Българските ЕДЕН дестинации, избрани в проведените досега конкурси са общините Ямбол, Мездра, Драгоман, Ардино, Чавдар, Силистра, Луковит, Сандански, Кюстендил, Белградчик, Белица, Сапарева баня, Каварна, Враца, Странджа, Казанлък и Кърджали. (за повече информация виж бюлетин 1 и <http://www.edenbulgaria.eu/>).

НОВИНИ

Международен маскараден фестивал „Кукерландия“ - Ямбол

На 20-то си юбилейно издание в началото на март 2019 г. фестивалът посрещна над 80 маскарадни групи от всички краища на България и чуждестранни гости.

„Кукерландия“ е първият в страната ежегоден фестивал на маскарадните игри, провеждан без прекъсване от 2000 година насам. В основата му са характерните за региона кукерски традиции, отличаващи се със своята специфика и в същото време богато разнообразие по отношение на костюми, персонажи и игри в различните населени места. През годините фестивалът „Кукерландия“ израсна и се утвърди като едно от най-зрелищните и мащабни събития в културния календар на страната ни, привличайки десетки хиляди участници и публика от страната и чужбина.

В Специфичен елемент и любима атракция на ямболската „Кукерландия“ е Алеята на гигантските маски. Общо 20 артистични инсталации представят в стилизиран вид характерни за региона кукерски маски.

Последните две издания на Международния маскараден фестивал „Кукерландия“ се проведоха под патронажа на министъра на туризма г-жа Николина Ангелкова.

ОБЩИНА АРДИНО

Ардино е типична планинска община, разположена на границата между Западните и Източните Родопи, с богата културна история, наличие на природни феномени и забележителности и благоприятни климатични условия за отдих, които са предпоставки за развитието на туризма. Районът е достъпен и е с добри условия за почти всички видове алтернативен туризъм-познавателен, културен, етно-културен, пешеходен, еко, ловен, риболовен и др.

Богата и разнообразна е историята на община Ардино. Тя води своето начало от дълбока древност. В течение на хилядолетия този край е обитаван от различни етнически групи и общности. В резултат на съжителството на различни култури през вековете се утвърждава културния плурализъм.

Дяволският мост

Най – разпознаваемия обект с най- голям туристопоток на територията на община Ардино се явява "Дяволския мост" на река Арда. Обектът е деклариран от НИПК като недвижим архитектурно-строителен паметник на културата, а понастоящем е със статут на архитектурно-строителна недвижима културна ценност. За обекта е декларирана категория „от национално значение”.

„Дяволският мост” е най-големият и най-величествен мост в Родопите, емблема на община Ардино и едно от чудесата на средновековното строително изкуство на Балканите – заради изумителната му архитектурна елегантност, но също – и като инженерно-техническо постижение. Освен това, той е една от много малкото в България архитектурни конструкции, датиращи от ранния XVI век, запазени в целостта си досега. Мостът е построен по заповед на султан Селим I Явуз като част от път, свързващ Горно-тракийската низина с Беломорска Тракия и Егейско море .

Мостът е разположен в неопируемо красив тесен пролом, свързвайки източния и западния бряг по средното течение на река Арда, която тук образува каньон с големи меандри.

Дължината му е 56 метра, широчината – 3,5 м, три-сводест, като на сводовете на страничните му ребра са направени отвори с полукръгли сводчета за оттичане на водата. Височината на централния свод е 11,5 - 12 метра, а по ръба е запазен каменен парапет с височина 12 см.

Пейзажът и местността са наистина несравними като гледка. Мостът е разположен в неопируемо красив тесен пролом, свързвайки източния и западния бряг по средното течение на река Арда, която тук образува каньон с големи меандри.

Орлови скали

Само на 3 км. южно от гр. Ардино се намира и Тракийското светилище “Орлови скали”. Светилището е обявено за историческо място в природна забележителност със Заповед № 345/17.05.1979 г. на председателя на Комитета по опазване на природната среда, заведено под № 787 в Държавния регистър на защитените територии и Заповед № РД 550/07.05.2003 г. на МОСВ. Със заповед РД9Р-0010/25.07.2011 г. на МК вида на обекта е променен в „археологическа НКЦ”, а категорията е променена в „национално значение”.

Орлови скали са група изявени вулканични скали (риолити и трахеолити), с надморска височина 762 м, разположени на склон със западно изложение. Височината на скалите достига до 25 м от околния терен. Върху най-изявената скала от масива са изсечени повече от 100 трапецовидни ниши, от които сега са запазени 97. Най-голямата част от нишите - 55 са ориентирани на запад, на юг са ориентирани 35, на север - 5 и на изток 5-6, които са почти напълно изличени. Нишите са с дълбочина 8-12 см. Две ниши има и върху по-ниската скала, намираща се на 35 м югозападно от високата. Под скалите се наблюдават следи от улеи, жертвеници и други скално-изсечени съоръжения.

Скалният комплекс „Орлови скали“ е най-значителният по мащаб мегалитен паметник с вдълбани ниши, съхранен в Родопите и изобщо на Балканите.

Общински музей-Ардино

Музеят се помещава в сградата на бившия конак, който до 1912 година се е ползвал от турски гарнизон. Кратката историческа справка разкрива богатото разнообразие от археологически обекти и културно-исторически ценности намиращи се на територията на община Ардино.

Етнографска сбирка. Във фонда на музея в Ардино преобладават движимите етнографски паметници и колекции от отделни историко-битови предмети и технически комплекси от османския период и епохата на възрождането, които характеризират икономиката, културата и бита на населението.

Археологическа колекция. Археологическите проучвания проведени на територията на общината все още се намират в началния си стадий. Чрез методите на археологията са проучени пет недвижими обекта, като само един от тях е цялостно проучен, а именно праисторическото светилище в местността Адата, махала Паспал, с. Бял извор. Движимите археологически обекти,

разкрити при терените проучвания - масовия керамичен материал, кремъчни и каменни сечива се намират в хранилището на музея в Общинския център. Поставено е началото на комплектуване на Фонд археология. Видимо, сред масовия керамичен материал от местността Адата могат да бъдат отделени и консолидирани множество съдове.

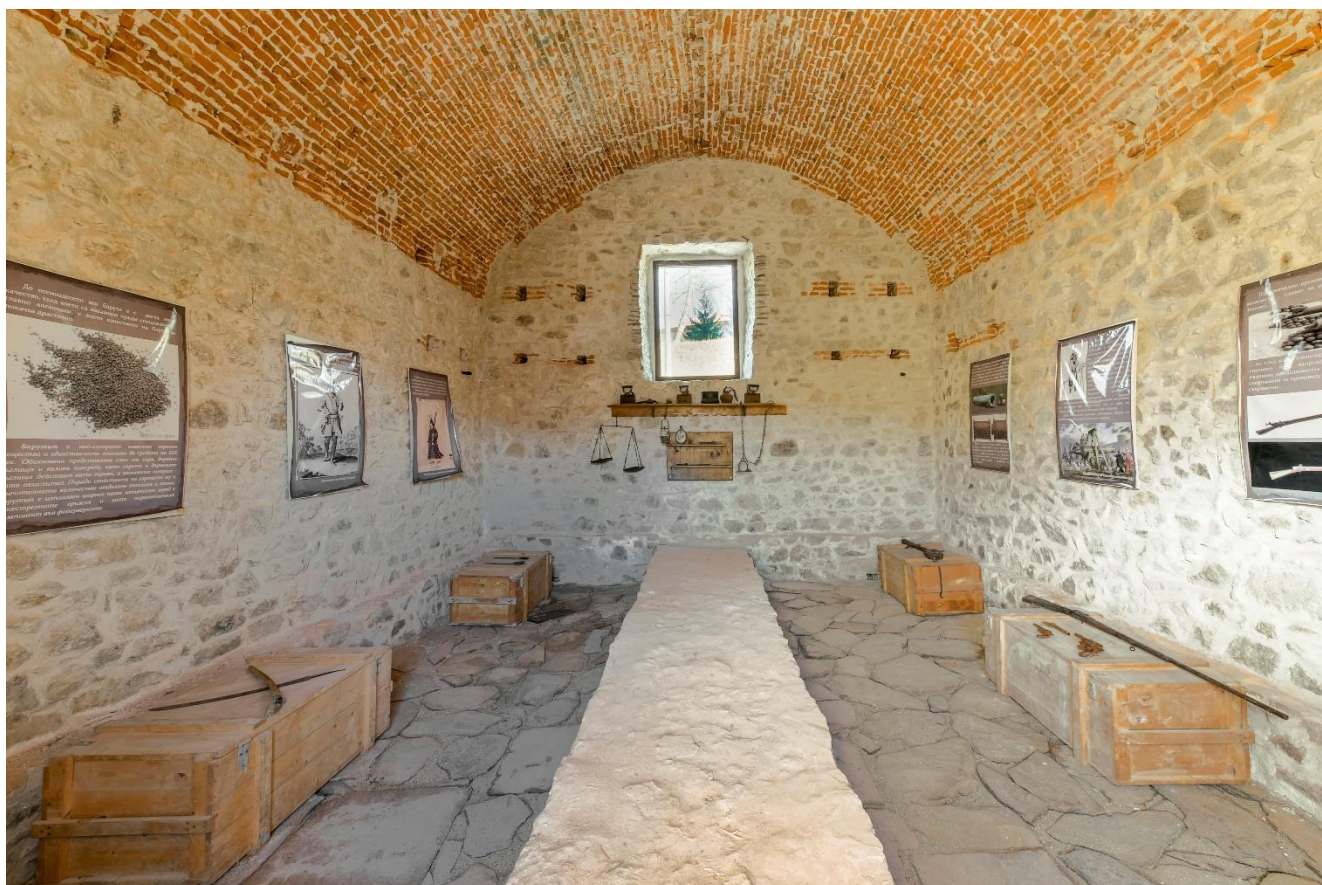
Старата барутчийница.

Барутчийницата е единствената историческа сграда в гр. Ардино, обявена за недвижима архитектурно-строителна културна ценност, съгласно Закона за културното наследство. Изящна каменна постройка от последната четвърт на 19 век. тя е представителен образец за естетиката на служебно- административните сгради, запазени на територията на страната от Османската епоха. Не е известен майсторът-строител на сградата, но в архитектурните ѝ черти се разпознава стилът на Брациговската строителна школа.

Както и сега, така и в миналото Барутчийницата е била разположена в самия център на град Ардино - някогашния Егридере. Служила е за барутен погреб и склад за муниции на турската войска до края на Първата световна война, когато селището окончателно става българско.

владение, макар да е формално присъединено към националната територия още през 1912-13 година.

Туристически комплекс „Белите брези”

Тук се намира единствената естествена брезова гора в Родопите, в местността „Белите брези”. Лечебните свойства на чистия въздух в местността са всеизвестни и безспорни не само в пределите на България, но и по света. Туристическият комплекс "Белите брези" оказва благоприятно влияние за лекуване на белодробни и алергични заболявания.

Комплексът разполага с около 14 почивни станции и хижи и частни хотели с общ капацитет 250 легла.

ТК “Белите брези” се явява и като център за организиране на излети и екскурзии до връх “Алада. Комплексът “Бели Брези ” е регламентиран като курорт от местно значение със Заповед №5585 от 1961 г. на Министерството на народното здраве.

Меандрите на река Арда

Арда е може би една от най-впечатляващите реки в България. Тя извира от връх Ардин в Родопите и се влива в Марица на гръцка територия, като по пътя си образува уникални меандри (извивки на речното корито под формата на подкова). По пътя си реката изминава 250 километра, пълни с вода три от най-големите язовири и се влива в Марица, за да завърши своя път на територията на Гърция. Река Арда пресича територията на Община Ардино, където образува чудесни завой (меандри). Едни от най-впечатляващите и лесно достъпни меандри са тези в района на яз. „Кърджали“, на територията на община Ардино. Най-популярният от тях е известен като „Завоя“. Намира се на южния склон на яз. „Кърджали“ по пътя между селата Рибарци и Стар Читак. Там реките Боровица и Арда се събират в едно, образувайки живописна панорамна гледка. Другите два по-известни меандъра на Арда се намират съвсем близо, първият от тях е в района на с. Русалско. Съвсем наблизко се намира и с. Любино, където може да се види още един красив меандър. Там реката вие покрай хълма, на чиито връх се е намирала средновековната крепост. Части от крепостната стена, бойниците и входа на крепостта са запазени и до днес.

Средновековна крепост в местността „Асара“, с. Башево.

Категорията на обекта съгласно Заповед № РД9Р-8 от 07.05.2015 г. на МК и ДВ бр. 51 от 2015 г. протокол от 29.08.2013 г. е „местно значение“.

Намира на 1.50 km северозападно по права линия от центъра на село Башево. Изградена е на билото на скалист рид със стръмни и отвесни, на места, склонове на север, запад и юг, ограничен от същите страни от река Арда. Обекта е най- достъпен от изток по билото на ридата, като се върви по стръмна, оформена в скалите пътека.

Крепостта е изиграла основна отбранителна роля в района на река Арда. Тя е построена около X век върху живописна скала над реката, която тук образува прочутите си меандри. Снабдявала се е с вода от реката посредством подземен тунел. От всякъде крепостта е заобиколена от високи и живописни била, по които са накацали много селца с живописна архитектура.

Крепостта при с. Боровица.

Обекта е обявен с ДВ бр. 67/1968 г. като недвижима културна ценност. Категорията на обекта е „национално значение”.

Късноантичната и средновековна крепост се намира над устието на река Боровица при вливането ѝ в река Арда. Твърдината е разположена на характерен платовиден връх, доминиращ над околния терен. От изток и юг платото завършва с отвесни скали. От североизток под върха тече река Боровица, а от юг - река Арда. Крепостната стена огражда върха изцяло от запад и север. Тя е изградена от обработен камък, споен с бял хоросан.

Построена вероятно през X в. да охранява района по течението на река Арда.

Природната забележителност „Хладилника”

Това е карстова пещера в землището на село Любино. Намира се северно от Ардино, до устието на река Давидковска при вливането ѝ в река Арда. Пещерата може да се използва за естествен хладилник.

Наименованието ѝ произхожда от изключително ниските температури и в най – горещите летни месеци. До "Хладилника" може да се достигне с автомобил, а в района има малка хижа на Държавното лесничество.

Традиционни есенни културни празници в Ардино .

Провеждат се всяка година през първата половина на месец септември. Проявата трае три дена. Организатор е Община Ардино. По време на празниците е предвидени богата културна и спортна програма.

Маратон „Дяволски мост- Ардино” .

Трасето е дълго 7 км. Спортната надпревара се провежда по случай Международния ден на предизвикателството и Националния ден на спортиста – 17-ти май, и целта е тя да се превърне в традиция. Организатор е Община Ардино. Участие могат да вземат всички желаещи от България и от чужбина.

Рибен фест

Провежда се в местността Дяволския мост на река Арда. Организатор на проявата е община Ардино. Събитието включва състезание по улов на речна риба.